

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiin, 8 August.

Răscumpărarea regalelor este obiectul de mare importanță social-economic pus la ordinea zilei, ce se discută de presă cu cuvenita atențiune. De ani de zile se vorbea, că statul va răscumpăra regalele și va lua în regie proprie exploatarea drepturilor de cărciumărit, pentru de a aduce uniformitate în estradarea de licențe pentru esercierea drepturilor de a vinde beuturi spirtuoase, și a stinge așa dîcînd și aceasta ultimă rămășiță feudală, înlocuindu-o cu o reformă modernă, cum e ea în toate statele civilizate din Europa.

Proprietarii de regale, a căror venite erau suse de multe ori fluctuațiunilor și caprițiilor arëndatorilor, se bucurau de mult și salutau aceasta reformă ca pe una ce ar fi menită a le îmbunătăți starea materială.

După proiectul, ce l'a prezentat ministrul de finanțe însă, o amară desamăgire i-a cuprins pe proprietari, și nu fără cuvânt, pentru-că dacă acest proiect va deveni lege, el în loc de a îmbunătăți starea materială a proprietarilor de regale, o va sdruncina de așa, că nu-și vor veni în fire deci de ani și nici nu vor putea să acopere speșele ordinarii provenite în bugetele comunale, bisericesci etc. — din venitele ce vor avea după obligațiunile, ce vor primi dela stat.

Este de ajuns să scim, că 20% din valoarea prețului hârtiilor, ce ar trebui să se emită, le va reținé statul titulo spese de administrare așa, că deja un regal în valoare de 10 mii de floreni va fi răscumpărat numai cu 8 mii floreni în hârtii cu valoare nominală de 100 floreni, dar cari cu deosebire în anii primi, când se vor oferî în măsură mare la piață, în cazul cel mai bun abia se vor nota la bursă cu 80 fl. — așa, că valoarea mai scade cu 20% și se reduce aproape la jumătate din ceea ce a valorat regalul dreptului de cărciumărit. Admitem, că o parte mare din regale sunt puse cautiune pentru datorii și creditorii vor îngrijî de bun timp a se face stăpâni pe hârtiile proprietariului actual și acesta rămâne și fără venitele de până acum, din cari acoperia interesele, și fără hârtiile, ce le primește în schimb, și astfel, dacă se învêrte omul printre proprietarii de regale, observă la ei nedumeriri față cu noua lege, încât este de temut, că aceasta mișcare nu va rămâne fără efect și guvernul nu va stăruî să devină lege un proiect, ce are în vedere numai punga statului și interesele fiscalistice, și nu și ale proprietarilor și corporațiunilor morale, cum sunt scoli, biserici, asociațiuni și reuniuni, cari toate susțin învățători, scoale, preoți și notari, oameni cu familii, cari nu pot să renunțe dela sa-

lariile lor, de unde va urma o nouă povară asupra poporului în formă de aruncuri, cari și până acum întrec darea directă și cari nu se mai pot scoate dela contribuenți decât prin siluiri, prin esecțiuni și prin demosteniri de vatra străbună și de moșia eredită din moși și strămoși.

Ungaria proprie nu va simți lovitura aceasta în măsură ca Transilvania, — tot ea sêraca, — și mirare ne cuprinde, că deputații ardeleni până acum nu au luat pozițiune hotărîtă față de noul proiect.

Aceste le am dîs cu privire la interesele generale ale tuturor interesăților și numai cu privire la cuota de răscumpărare.

Dacă însă privim la cealaltă parte a monetei, apoi prin comitate, unde comunele aveau numai pătrariul de an, și scim, că domni eserciau per abusus și în acel pătrariu dreptul de cărciumărit, așa, că în acel pătrariu puneau în fie-care stradă câte un concurent față cu comuna, care în cele mai multe părți cedase acel venit de pătrariu pentru școală, apoi de u noi și de acel puțin vom trebui să ne bucurăm mai mult ca de nimica cea de până acuma, numai cât așteptăm ca organele statului și în special inspectorii de dare să fie drepti, să considere din venit a 4-a parte și pentru comune ca și pentru proprietari, deoarece este știut, că tocmai acel pătrariu Octobre—Decembre e cel mai rentabil pentru arëndatoriu și birtas, și dacă comunele pentru acel pătrariu de regulă esarendat lesne din cauza domnilor feudali, nu au fasionat venit mult și nu au plătit dări multe pentru pătrariu, nici decât nu urmează, ca acel pătrariu să fie răscumperat mai lesne, mai de batjocură ca cele 9 luni a le proprietarilor, căci în așa cas ar fi evidentă neindrepțătirea, căci ar putea închide scolile, de unde au plătit învățătorii, ear notarii și alte organe ear ar trebui susținuți cum dîserem cu un nou arunc, care ar aduce cu sine ruina poporului, sila de a lua lumea în cap și a părăsi patria pentru totdeauna. Vom ținé pe cetitorii nostri în curentul afacerii, vom fi în continuu în curentul afacerii, dar îi rugăm să nu ea lucrul în de glumă, să-și adune documente și alte dovești bune pentru ei și pentru drepturile lor, ca să nu se trezească la vreme și fără regale și fără hârtii, ci incurcați în procese.

Revista politică.

De câte-va zile se vorbește despre o întâlnire a principelui Bismarck cu ministrul țarului rusesc Giers. În aceasta convenire vedeau foile relațiunile dintre aceste două mari state și totodată ho-

tărîtă soartea altor state. Nu se scie însă cu pozitivitate, dacă cancelariul merge la băile din Kissingen; dar se afirmă, că deși susnumita întâlnire nu va avea loc, totuși cancelariul va conveni cu ministrul de esterne austro-ungar Kalnoky și cu ministrul italian Crispi în Friedrichsruhe. — „Kreuzzeitung“ nevrënd a se lăsa în specialități se ocupă în general cu situațiunea politică și scrie următoarele: În direcțiunea politică a țarului s'a făcut schimbare; despre aceasta nu mai încapă îndoială. Consfătuirea lui Bismarck cu Kalnoky și Crispi se poate privi deocamdată numai de o conferență academică și să se și dea numai aceea importanță. Numai cu greu va asista și Giers la conferență. Pare că țarul a decis a nu se mai ocupa de afacerea bulgară, căci numai astfel se poate esplica amănarea unui congres european, cu toate că rapoartele, ce sosesc din Bulgaria la curtea din Petersburg confirmă imposibilitatea principelui de Coburg. Cumcă toți monarhii voesc manținerea păcii, aceasta nu se poate nici cât afirma. Ce-i drept, voesc și Rusia, însă ea vrea să-și realizese planurile, vrea să-și mute teritoriul de pregătire rășboinică și spre acest scop are lipsă de o altă constelație politică. Francesii mai amenință cu rășboiu, dar dacă se vor convinge, că nu pot conta la spriginul Rusiei, se vor lăsa de revanșe.

Un colaborator la diariul rusesc „Novosti“ a avut o convorbire cu Dragan Zankow, care după terminarea festivităților din Kiew a călătorit la Petersburg. La întrebarea jurnalistului rus, că de câte ori a căutat Zankov Petersburgul, conducătoriul opozițiunei bulgare a răspuns, că a fost la curtea rusescă în anul 1876 în ajunul rășboiului pentru Bulgaria, și acum pentru a doua oară — după cum se pare — ear în ajunul unui rășboiu. Sunt și rășboaie nesângeroase, înțonă Zankow, făcînd alusiune la alungarea Coburgului și la eventuala formare a noului guvern din Bulgaria. Totodată a constatat, că în adevăr au avut loc negocieri între el și ministrul Stambulow, dar n'au dus la scop toate încercările, și nici că vor putea duce. La urmă își esprimă Zankow convingerea, că Bulgaria va fi, mai curînd ori mai târziu, un stat independent, întreg, ortodocs și fericit. Aceasta nu o voesc numai bulgarii, ci toți cei de un sânge și de o credință cu ei.

Impăratul Wilhelm II-lea a ținut o vorbire la desvălirea monumentului, ridicat principelui Frideric Carol în Frankfurt, care a provocat mare senzațiune în cercurile conducătoare. Vorbirea e plină de energie și caracterisată prin un ton de tot rășboinic. Eată, ce a dîs între altele tînerul împărat: Moșul meu bine a știut ce face, când s'a hotărît a în-

FOIȚA.

Andrieu cel rășfățat.

(Urmare).

La prima ochire nu-și putea ea da seamă de toate cele întemplate! Nu-i plesnia ei prin minte, că cine ar fi putut comite o astfel de nebunie neiertată, și de toate și-ar fi adus aminte, dar că Andrieu al seu să fi făcut una ca aceasta, cât e ceriul de pământ nu! Profesorul Detunatul și soția lui, cari mai vîduseră astfel de scene improvizate de Andrieu, veniră cu deslușirile lor în ajutoriu, căci de câte ori nu prindea el paseri și le sloboția în casa profesorului, când acesta avea oaspeți, unde pisicile stricau vase și geamuri de ferestri, ca să le prindă. De câte ori profesorul Detunatul avea oaspeți, Andrieu se cumpănia așa de frumos, că totdeauna, îi făcea nasul topor cu crântițele lui.

Lelea Dochie în urma deslușirilor date de profesorul Detunatul roși ca racul și s'a supărat pentru primadată pe Andrieu al seu, — fără însă ca să l'certe, sau să l'atingă nici cu degetul cel mic, pentru-că vești Doamne, erau oaspeți la casa lelei Dochie și apoi o se mai aibă ea timp, să-și tragă sama cu Andrieu, după-ce se vorduce oaspeții; ba vor-

bind cea oblă, se temea să-i dîcă un legănat cuvânt, sciindu-l cam rășfățat, ca nu cumva să i facă o altă nebunie mai cu coarne, căci cu nebunul se nu ai nici în clin nici în mîneacă. Andrieu era un copilăș, care și mîncase rușinea cu mămăliga. Ș'apoi cine n'are rușine de oameni, n'are nici frică de Dumneșeu.

La casa lui badea Iacob nu era ca la alte case: că dacă se perde s'au se strică ceva se nu scî încărău să-ți duci grumașii se nu te mînce rușinea, ci erau de toate celea, aveai pe ce să pui mîna și cât ai bate în palme, masa a fost de nou așternută și provădută cu cele necesare și par'că în loc de a face necaz lelei Dochie, i se părea toată comedia produsă de Andrieu mai mult un spirit de întreprindere și un haz, decât o jucăree vrednică de pedepsit. Ba la masă, își riseră toți în pumni de scena improvizată de Andrieu afară de badea Iacob, căruia din ce creștea Andrieu, din ce nu-i prea venia de a ride.

În feriile de vară Andrieu a mai produs scene de acestea, căci cine ori ce învață nu uită în viață și Andrieu le învăța mișeliile fără leac de dascăl, și apoi, cine se face șie-și dascăl, are un prost scolariu, dîce românul. Lovea adecă Andrieu cu câte o peatră când ochii dela ferestrele vecinilor, când capul unui băiat, pentru care lucruri badea Iacob a avut de-

stul de grave motive de a se supăra, dar lelea Dochie dedată a acoperi sute de nebunii și crântițe de ale lui Andrieu, ce le făcea atât prin Brătesci cât și prin Boeresci, totdeauna scia împăca lucrurile d'asa, ca să nu scie badea Iacob de toate.

Nu s'a întâmplat de puține ori, că lelea Dochie a plătit pentru câte o cămașă mai slăbuță ruptă de Andrieu unui alt copil — una nouă de nouă, și nu de puține ori pentru nisce șgărăituri pe fața cuiva — frumoase părăluțe, ca să nu mai scie de o parte Iacob, ear de altă parte se nu mai scie lumea și țeara — cum se dîce, că Andrieu o să se facă un om rău fără seamă, căci vorba rea se duce ca glonțul, și vestea rea trece preste 9 țeri și mări.

Cu toate acestea Andrieu nu părea a se mai îndrepta de loc, ca și când ar fi fost născut pe nebunii, ci din contră cu cât scia, că mama sa l' iubese mai mult, cu atîta făcea mai multe bazaconii, căci tatăl seu, care-l mai infrunta câte odată tot nu avea să scie de faptele sale, cari numai el le scia, câte le făcea, și apoi cine nu se bate de vorbă nici de bătă nu se bate.

Cam cu petreceri de felii acestora Andrieu trecu feriile de vară, și timpul de a merge la școala din Boeresci se apropia de nou.

(Va urma).

credința comanda corpului al III-lea de armată fericitului principe. Caracterul său de fer și tare, voința sa puternică și geniul său strategic, aceste însușiri l-au făcut capabil a sta în fruntea corpului și a și crește feciorii brandeburgesi așa, cum a dovedit mai târziu lupta dela Vionville. Trăim într'un timp serios. Marii comandanți, cari au dus la victorii armata noastră, amândoi veri buni, principele de coroană și principele Friderich Carol, au murit. Principele de coroană și mareșalul campestru de fer au creat imperiul german și ca atari vor trăi în popor. Precum Brandeburgul prin energia sa și prin neîntrecuta activitate își smulge existența din pământul năsipos, așa și Friderich Carol a răpit victoriile inimicului. Beau pentru prosperarea cetății Frankfurt și pentru binele corpului III-lea de armată. Inșe încă ceva mai am să mai adaug, domnii mei. Noi scim cu toții prea bine, și eu vreau să iau în apărare pe fericitul meu tată contra presupunerilor malițioase, că el ar fi intenționat a reda cuiva ceva din agonisițele timpului celui mare. Eu cred, că noi toți scim, că atât în corpul a treilea de armată cât și în întreaga armată numai o părere domnesce: *mai bucuroși vor merge la moarte cele 18 corpuri de armată și 42 de milioane de locuitori, decât să lăsăm măcar numai o singură petricică din ceea ce am câștigat.* În acest sens îmi ridic paharul și beau pentru binele brandeburgilor mei bravi, a cetății Frankfurt și al corpului III de armată.

Scoala civilă de fete

din Sibiu, susținută de Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român.

Apropiindu-se începerea anului școlastic 1888/9, subsemnata direcțiune își permite a atrage atențiunea onorabilului public român asupra acestei școli, care pentru românii din întreg imperiul austro-ungar este unica școală cu menirea de a da secului femeesc o cultură mai înaltă și mai aleasă și carea prin eselența sa organizațiune internă și esternă, deși funcționează abia numai de doi ani, a isbutit a întruni în sinul ei eleve din toate părțile locuite de români și anume nu numai din Ungaria și din părțile transilvane, dar chiar și din Bucovina și din România.

În școala aceasta se primesc eleve, cari au eșit cu succes bun din a patra clasă primară, sau cari, supunându-se unui examen, pot dovedi, că posed pregătirea necesară pentru școlile civile. Ea are patru clase, cari formează patru cursuri anuale de învățământ, și pe deasupra încă un curs complementar, merit de aprofunda și completa învățământul din cele patru clase și mai ales a da aceleia o mai pronunțată direcțiune spre ocupațiunile practice, ce le așteaptă pe eleve în viață. Învățământul din obiectele mai importante se prevede în toate clasele de profesori cu calificățiune academică.

Dotată astfel cu puteri didactice de o calificățiune științifică și pedagogică mai înaltă, școala civilă a Asociațiunii a dovedit deja prin examenele, ce s-au făcut în ea, că e pe cale a se ridica la înălțimea institutelor de aceeași categorie din țările cele mai înaintate. Cu școala este împreunat și un internat (pensionat), întocmit după toate cerințele pedagogice și igienice. Scurt, institutul se prezintă, grație sacrificiilor Asociațiunii și îngrijirii comitetului, sub a cărui eghidă funcționează, astfel, ca el să poată corăspunde din toate punctele de vedere înaltei sale misiuni.

Didactul (tacsă pentru învățământ), ce trebuie să plătească o elevă pe an este 20 fl. Eară tacsă anuală pentru întreținerea, îngrijirea și instrucțiunea privată în internat este 200 fl., necomputându-se aci timpul ferierilor de vară, pentru care, dacă o elevă ar voi a-l petrece în internat, trebuie să plătească 40 fl. Elevele, cari vor să învețe și limba franceză au să mai plătească o tacsă de câte un florin pe lună. De asemenea au să plătească tacsă deosebită și cele ce vor să învețe la pian, și anume o elevă luând două oare pe săptămână plătesce 9 fl. la lună, eară dacă se însoțesc două una plătesce 6 fl. pe același timp.

Elevele, cari vor să fie în internat au să aducă cu sine: un țol pe saltea, un covoraș la pat, două perini, 4 fețe de perini, o plapomă, 4 ciarșiafuri (lepedee), 6 stergare, 6 servete, cuțit, furculiță, lingură, linguriță, cari toate rămân proprietatea lor. Afară de acestea fie-care elevă trebuie să aibă schimburi (albituri) câte o jumătate duzină, ciorapi și bastele câte o duzină și încălțăminte necesară. Elevele din internat vor avea să-și procure și o uniformă, carea însă pe cât e de cu gust, pe atât e și de efină. Alte toalete, ce părinții ar dori să facă elevelor, încă se pot face prin mijlocirea direcțiunii cu prețuri foarte moderate. Inșușările pentru primirea în internat au să se facă cu câte-va zile înainte de

20 August (1 Septembrie), eară înscrierile vor urma a se face începând din I-a până în 5 Septembrie calendarul nou în institutul la cancelaria direcțiunii (Sibiu, strada morii Nr. 8) dela oarele 8—12 înainte de ameași și dela 3—5 după ameași.

Aducând acestea la cunoștința onorabilului public român, subsemnata direcțiune nu poate a nu da espresione viuei sale dorințe de a vedé cât mai multe româncuțe întrunite în școala Asociațiunii, pentru a participa la salutara ei influință culturală. Sibiu 7/19 August, 1888.

Direcțiunea școlii.

Programa

adunării generale a despărțământului XII al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român,” ce se va ține la 30 August 1888 st. n. (amănată din 26 August) în Ieanda mare.

1. După oficierea serviciului divin în biserică gr. cat. directorul Augustin Muntean, ca președintele adunării la 10 oare înainte de ameași deschide adunarea prin o cuvântare.

2. Alesandru Hossu, preot gr. cat. ca președintele comitetului filiale de primire, răspunde la cuvântarea presidială, salutând adunarea generală.

3. Se alege priu membrii Asociațiunii prezenți cassariul despărțământului.

4. Se alege comisiunea pentru propuneri din 3 membri, și pe lângă cassariul despărțământului și cassariul comitetului de primire dl Mihail Furcoviciu încă un membru.

5. Defigerea locului și timpului pentru ținerea adunării generale pe anul viitoriu.

6. Comisiunile din punctul IV raportează despre rezultatul lucrării lor și se ia decisiune despre aceea.

7. Cetirea disertațiunilor științifice însinuate și admise prin direcțiunea despărțământului.

8. Încheerea a-lunării generale.

Din ședința comitetului despărțământului XII al Asociațiunii transilvane, ținută în 12 August, 1888.

Augustin Muntean,
director.

Petru Murășan,
secretariu

Varietăți.

* (Personal). Escel. Sa I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit Miron Romanul s'a reîntors dela Budapesta cu trenul de Duminecă dimineața.

* (Serbarea zilei născerii Majestății Sale). Ca în toți anii, așa și în anul acesta, ziua 6/18 August s'a serbat aici în Sibiu cu pompa cuvenită. În toate bisericile s'a serbat „Te Deum,” la care a participat întreg corpul ampoliaților. În biserică noastră din cetate deasemenea s'a severșit liturghie festivă prin Preacuv. Sa dl archimandrit Dr. Il. Pușcariu, fiind asistat de: Preacuv. Sa dl protosințel și secret. cons Nicanor Frateșiu; P. O. D. D. Ioan Hannia, protop. și dir. sem., Moise Lazar, protop. și ases. cons., Ioan Ghibu, protop. și prof. sem. și Dr. Ioan Crișian, protodiacon și prof. sem. La sfârșitul liturghiei s'a cetit prin dl archim. Pușcariu rugăciunea anumit întocmită spre acest scop, ear după aceea s'a cântat imnul poporal „Doamne ține și protege.”

* (Întrunirea congresului nostru național-bisericesc). Încă din bun timp s'a făcut pașii necesari din partea locurilor competente pentru de a se putea întruni congresul bisericesc la terminul ordinar din 1 Octobrie a. c. și concesiunea Preainaltă a și sosit deja.

* (Alegerea corpului didactic la școala civilă de fete a Asociațiunii transilvane.) După cum suntem informați Vineri, în 5/17 a l. c. a ținut comitetul Asociațiunii ședința pentru alegerea corpului didactic la școala de fete și preste tot pentru regularea agendelor, în ce privește începerea anului școlariu 1888/9. Ca delegat al comitetului s'a ales pentru anul școlariu viitoriu dl colonel în pens. Br. D. Urs, de director conducătoriu dl profesor sem. I. Popescu, de directoare domnișoara Elena Petrașcu; ear de profesori: dl Dr. P. Șpan, totodată și director executiv, dl V. Bologa, rigorosant în filosofie, dl I. Suci, prof. de preparandie din Gherla și domnișoara Aurelia Filipescu, fost prof. și în anii precedentii.

E de prisos credem să mai adaugem, că aceste instituiții ne dau cele mai sigure garanțe despre o normală funcționare a institutului, cât timp putem înregistra în fruntea institutului nume atât de probate în zel și devotațiune pentru acest institut național ca persoanele dlui colonel Br. Urs și I. Popescu, ear în corpul didactic vedând pe câte va puteri probate deja din trecut. Gratulăm deci atât comitetului pentru aceste instituiții nimerite, cât și domnilor și domnișoarelor, cari au chemarea și li se dă plăcuta ocaziune a aduce frumoase serviiții naționale.

* (Alegere de învățătoare.) La școala reuniunii femeilor române din Sibiu s'a ales de învățătoare domnișoara Lucreția Popescu din Brașov.

* (Avansament estra-ordinariu). Maj. Sa monarcul nostru s'a îndurat prea grațios a denumi la inf. de căpitan clasa I-a pe: Vicențiu Visoia la 50 reg.; — clasa a II-a: Moise Baina la 5 reg., Iosif Rucia la 63 reg. și Danil Dobrean la 31 reg.; — de supralocotenenti: O. Cristea la 50 reg., Georgiu Fleșariu la 50 reg., Terapontiu Illiut la 64 reg., Iosif Legat la 82 reg.; — de locotenenti: G. Alesi; — de locotenent la artilerie: Ioan Măcelariu. S'au mai denumit de locotenenti din elevii cursului al III-lea al academiei militare: Corneliu Cosgaria la 64 reg. și Iosif Bunic la 50 reg. — sublocotenenti din școala de cadeti: Dimitrie Florian la 31 reg.; — de cadeti: Ioan Herlea la 51 reg.; George Jemba la 37 reg.; Aureliu Păcurariu la 63 reg.; Nicolau Botezan la 62 reg.; Iosif Damin la 50 reg.; H. Petri la 64 reg. și Emil Loncarevici la 51 reg., — la cavalerie: Teofil Florian la regimentul 2 de husari.

* (Iubileu). Ministrul de honveđi bar. Géza Fejérvary s'a serbat în 15 l. c. n. în Budapesta iubileul de patruzeci de ani ai serviciului său militar. Din acest incident au sosit o mulțime de felicitări din întreaga monarchie. Dimineața l'a salutat premierul Tisza dimpreună cu toți ceilalți ministrii; ministrul președinte de espresione dorinții, ca prevedința să-l țină, pentru-ca încă mulți ani să mai poată servi spre prosperarea patriei și a coroanei. Vorbii apoi colonelul Helecky, conducătoriu deputațiunii reg. de inf. 46. al cărui posesor este iubiliarul; deputațiunea reg. 6 de inf., cu acest regiment s'a distins ministrul iubilar în războiul Shleswig-Holstein. Intre felicitări amintim a principelui de coroană, Rudolf, și a-le mai multor archiduci. În 23 archiducele Iosif va conduce în persoană întregul corp al oficerilor honveđimei.

* (Cas de moarte) Subscriși cu inima frântă de durere aduc la cunoștința numeroșilor lor conșăngeni, și tuturor amicilor și cunoșcuților, că mult iubita și neuitata lor: soție, mamă, fică, soră și cumnata **Victoria Frâncu** născ. **Sterea Siuluțiu**, după un morb grav și îndelungat, astăzi în al 51-lea an al vieții și 31 al preafericitei sale căsătorii, împărțită fiind cu sântele taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului.

Rămășițele pământesci, consacrate după ritul gr. or. se vor așeza în cimiteriul gr. or. din loc la 5/17 August a. c. la 5 oare d. a.

Mișcolț (comitatul Borsod,) la 3/15 August, 1888.

Amos Frâncu, jude reg. de tribunal soțiu, **Victoria** și **Florica** fiice, **Victoria St. Siuluțiu** născ. **Ioanovici** mamă; **Alecsandru St. Siuluțiu** căpitan de poliție frate; **Elena Simionăș** născ. **St. Siuluțiu** și **Ana St. Siuluțiu** surori; **Ioan Simionăș** asesor la sedria orf. cumnat.

Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

* (Conștelegerea între români). Sub acest titlu se ocupă diariul „Kolozsvar” într'un articol cu viața socială a românilor, și după ce înșiră mai multe motive ale discordiei — unul mai puțin măgulitoriu decât celalalt — constată, că e chemarea ungarilor ca să se ingereze și în viața noastră socială. E treaba celor cu *patenta* de a apăra interesele noastre naționale, ca toate acestea să le primească de bani buni; curios lucru numai e, că autorul articolului, ca din bun senin, fără nici o legătură vine și ne prezintă numai pe noi gr. or. de cei periculoși, căci ăce: gr. cath. sunt de o confesiune cu noi și oameni mai concilianți. Ne face însă totuși autorul articolului un favor, căci cel puțin deastădată nu ne aduce în legătură cu muscalii, ci numai cu urgisita de Românie. Am vrea să scim odată de ce atăta urgie în contra noastră din toate părțile?

* (Un oraș nou). „Kolozsvar” în zilele trecute a adus o notiță, priu care se ventilează idea ca din comunele din Săcele să se formeze un oraș cu magistrat regulat. Noi așa scim, că în aceste comune sunt români în mare majoritate, și abia credem ca interesele lor prin o atare organizație să fie mai bine asigurate.

* Studenții universitari români, secțiunea Bucurescii, și vor ține congresul în anul acesta la Peatra, cu începutul lunei lui Septembrie. Cu aceasta ocaziune se vor ține două conferințe: una literară de dl N. Savean sub titlul „Politică și literatură” și altă științifică de dl S. Marinescu: „Isterie și ipnotism.”

* (Alumneul român din Timișoara). Adunarea estraordinară în cestiunea alumneului român s'a ținut în 9 Aug. sub președința Prea S. S. Dlui episcop Ioan Mețian, fiind de față și dnii Dr. Alecsandru Mocionyi, Dr. Iosif Gall, Vicențiu Babeș. Dl Babeș a făcut următoarea propunere,

care a și fost primită: Alunel român național din Timișoara se declară de institut confesional, ca atare trece cu întreg scopul său special, care se susține intact și cu toate mijloacele sale la diecesă română gr. or. a Aradului, cu rugarea de a-l primi, conduce și regula conform autonomiei bisericești scolare, în cadrul statutului organic.

* (Premiaro.) La expozițiunea din Reghinul-sășesc a fost premiat și învățacul de șelarie Ioan Chidu, din Sibiu, pentru un jeț de căruț, conferindu-i-se totodată și „diploma de recunoștință.”

* (Esposițiunea universală din Paris 1889.) Comitetul național pentru participarea României la esposițiunea din Paris, constituit sub președența dlui George Bibescu, aduce la cunoștința tuturor persoanelor, care doresc a lua parte la aceasta esposițiune, că Duminecă în 24 Iuliu, (5 August), după cererea președintelui său, dl de Coutouly, ministru al republicii franceze în România, — care primise deja instrucții în acest scop, — a notificat oficial d-lui ministru al afacerilor străine din Franca constituirea comitetului nostru.

Această notificare, — în urma angajamentelor luate de dl Berger comisariu general al esposițiunii și comunicate dlui de Coutouly, — ne a asigurat posesiunea definitivă a locului de 375 metri pătrați, rezervat de aproape o lună după cererea prințului George Bibescu pentru secțiunea română, ce trebuia să se constituie.

* (Spaimă fără noimă) Abia s'au terminat în unele locuri regularea granițelor dintre România și Ungaria, și patrioții noștri se și tem de vecșăniunile românilor. Presa a răspândit în toate părțile, ce terorizări așteaptă pe unguri chiar și după regulare. Și această spaimă din pricina, că câte-va vite din România au îndrăsnit să se frece de lemnele, ce erau implantate pe movilele dintre stâlpii Nr. 8 și 9. —

* (Feliurimea risului). După lungi esperiențe s'a observat, că poți cunoaște temperamentul și naturelul omului după felul risului. Oamenii în al căror ris predomină vocala *a* sunt deschiși, cu francheță și onorabili, le place larma, mișcarea și sunt nestatornici. Risul în *e* tradează flecmatismul și melancolismul. Mai cu seamă rid în *i* copii, precum și oamenii naivi, slugarnici, fricoși și nehotărâți. Risul, în care se aude mai cu seamă *o* însemnează noblețea și curagiu. Pădiți-ve însă de oameni, cari rid în *u*, căci sunt misantropi!

* (Eliberarea lui Stanley și alui Emin Pașa.) Expedițiunea lui Wiesmann la Africa se consideră ca o acțiune de a elibera pe Stanley și pe Emin Pașa. Locotenentul belgian Roger dimpreună cu Wiesmann vor lua comanda supremă a expedițiunii. De spese se ingrăsește regele Belgiei.

* Organismul omenesc are multe feliurite particularități. Omul este seara mai mic decât dimineața; mărimea între începutul și sfârșitul zilei variază cam între 26 milimetri. Vara un om sănătos cântărește cam cu 1 1/2 kgr. mai puțin decât earna. Dintre toate creaturile de aceeași mărime are omul cel mai greu creier, cam 2 kgr., la o greutate a corpului de 50 kgr., pe când un bou de o greutate de 500 kgr. are numai 1/2 kgr. de creieri. În corpul omenesc se află 249 de oase, anume 60 în cap, 67 în corp, 62 în brațe și mâni și 60 în picioare. Inima face într'o minută cam 4000 de contracțiuni. Toată cantitatea de sânge aflătoare în trup circa 8—13 kilograme trece pe oară de 18 ori prin inimă și într'o minută un spațiu de cel puțin 40 metri. Pulsul unei persoane crescute bate într'o minută nu mai puțin de 80 și nu peste 90 de ori, de regulă însă de 84 de ori. Cu înaintarea etății bătăile pulsului se reduc la 60 de ori pe minută.

Atragem atențiunea On. public asupra inseratului „Insciințare.”

Plan pentru instrucțiunea lucrului de mână în scoalele populare și în special în institutul pedagogic-teologic ortod. or. din Sibiu.

(Urmare.)

Propuneri.

După desfășurările premise îmi iau voie a subsuma toată cestiunea în câteva scurte puncte și ale prezenta cu cel mai profund respect Preavenerabilului Sinod archidieceșan al archidieceșei transilvane române ortodoxe-orientale în Sibiu — spre binevoitoare aplecare.

I. Prea venerabilul Sinod archidieceșan să binevoască a decreta de urgentă cestiunea lucrului de mână sau industriei populare și a vota introducerea acestui nou obiect de învățământ în planul de învățământ dela institutul pedagogic-teologic din Sibiu pentru anul școlariu 1888/89;

II. Preavenerabilul Sinod archidieceșan să binevoască a primi spre acest scop planul de față în mod provisoriu;

III. Preavenerabilul Sinod archidieceșan să binevoască a vota suma de fl. 618 — ca stipendiu pentru pregătirea unui

tinăr în lucrul de mână pentru institutul pedagogic-teologic și a dispune, de se poate, însinuarea aceluia la cursul din Lipsca pe luna lui Iuliu a. c. pentru care se fac însinuările până în 20 Maiu (1 Iuniu) anul curent;

IV. Pentru acoperirea celorlalte spese, împreunate cu esercierea lucrului de mână în institutul pedagogic-teologic să se voteze pe anul școl. 1888/89 o sumă corăspunțitoare numărului elevilor institutului;

V. În celelalte puncte va binevoi a dispune cele de lipsă Venerabilul consistoriu archidieceșan la timpul său.

Al Preavenerabilului Sinod archidieceșan.

Brașov, 6 Maiu v., 1888.

Cu profundă venerațiune

George Moian.

Institutul pedagogic al reuniunii germane pentru lucrul de mână la băeți.

Program pentru anul 1888.

Reuniunea germană pentru lucrul de mână la băeți a dat naștere unui institut pentru perfecționarea învățătorilor în lucrul de mână; activitatea sa începută în anul trecut cu succes, se va continua earăși și la vara viitoare în Lipsca în lucrătoreea școlariilor, oferită spre acest scop dimpreună cu uneltele lor din partea presidiului numitei reuniuni.

Se vor ține două cursuri de câte 4 săptămâni; unul în Iuliu, ear celalalt în August. Participarea la amândouă ar fi nu numai de lipsă, ci chiar foarte de dorit, pentru-că ținerea ambelor cursuri are numai acel scop, ca să delătore greutățile concedierilor pe timp mai îndelungat și să deschidă participanților posibilitatea, de a-și începe perfecționarea lor într'un an, ear într'altul să o continue, după cum dispun de timp.

Primul curs se va începe în 1 Iuliu seara și se va încheea în 28 Iuliu seara; al doilea se începe în 1 August dimineața și se încheea în 29 August seara.

În aceste cursuri se vor instrua participatorii după planul lor în cartonagi, în timplărit, în sculptură în lemn și în lucrări mai ușoare de metal. Le stă în voie participătorilor cursurilor a-și alege o specialitate principală și una secundară. În cazul din urmă două din 3 părți din timpul de lucru se vor folosi pentru specialitatea principală și una din 3 părți pentru specialitatea secundară. Pe când cartonagiul, sculptura în lemn și lucrul de metal se pot practica ca specialități sau principale sau secundare, timplăritul se permite începătorilor numai ca specialitate principală.

Despărțimintele de instrucțiune stau sub conducerea, probată de mai mulți ani, a domnilor: Hübel compac-tor și Werner prim măestru de măsurit, Sturm sculptor și Kaiser lăcătar. Conducerea generală o are în numele reuniunii germane pentru lucrul de mână la băeți mai jos subscrisul Dr. W. Götze.

După cercetarea cursului până la fine cu punctualitate și cu diligență, se liberează participantului un testimoniu, din care se poate vedea obiectul de instrucțiune, ales de dânsul și prin care se constată rezultatul, cu care a cercetat institutul de lucru. Testimonii complete despre destoinicia într'u instruirea în lucrul de mână în specialitățile respective se pot estrada numai atunci, când a eserciat participantul:

a) Cartonagiul într'un curs ca specialitate principală sau în două cursuri ca specialitate secundară;

b) Timplăritul în două cursuri ca specialitate principală;

c) Lucrul de metal într'un curs ca specialitate principală sau în două cursuri ca specialitate secundară;

d) Sculptura într'un curs ca specialitate principală. Premitând, că posedă deja destoinicia în manipularea rindelei (gelăului) și a ferestrăului, sau și-o câștigă într'un curs corăspunțitoriu de măsurit, se i se libereze testimoniu, despre destoinicia într'u propunerea sculpturei, și după esercierea cu succes a aceluia în decursul unui curs ca specialitate secundară.

La estradarea testimoniilor se ia în considerațiune și desteritatea în manuirea uneltele, care o posedau participanții la intrarea în institutul pedagogic.

Înainte de încheerea cursurilor nu se pot estrada nici testimoniile, nici obiectele lucrute.

Pe lângă instrucțiunea proprie a lucrului au să învețe participării praca instrucțiunii lucrului prin esemplul învățătorilor, esercitați în lucrătoreea școlariilor din Lipsca, care se află în activitate în prima jumătate a lunii lui Iuliu și într'a doaua jumătate a lunii lui August. Afară de aceea participanților li se oferă ocașiunea a-și câștiga cunoștință în materia instrucțiunii lucrului, eserciat în mod practic din partea lor, prin prelegeri despre istoria și meto-dica instrucțiunii lucrului de mână, precum și despre cunoștința uneltele și a materialilor. Spre același scop le stă la dispoziție folosirea bibliotecii institutului pedagogic, înființat prin generositatea vrednică de recunoștința a ministeriului regiu sășesc de culte, precum și a bibliotecii, a colecțiunii de opuri alese și de modele pentru lucru ale scoalei de lucru de băeți din Lipsca. Participanților cursului li se oferă ocașiunea în șerile de discusiune a-și împărtăși și schimba vederile lor despre întrebări pendente ale instrucțiunii lucrului de mână.

Onorariul, care este a se depune înainte, se urcă la suma de 50 de Marce (fl. 31.50) pentru fie-care din cele două cursuri de instrucțiune și 5 Marce (fl. 3.15) pentru material, re-

mânând în proprietatea participanților cursului obiectele lucrute de ei.

Însinuările de participare la cursuri, precum și toate celelalte întrebări referitoare la acelea, sunt a se adresa la directorul institutului pedagogic, dl Dr. W. Götze, Lipsca, Kaiser Wilhelmstrasse 19, II. La însinuări este a se arăta precis, că se însinua la amândouă cursurile, sau dacă nu, la care din amândouă? Tot așa este a se precisa pentru fie-care curs specialitățile, designându-se specialitatea principală și și cea secundară.

În fine se vor lua toate dispozițiile, ca întreținerea participanților să fie, cât se poate de multămitoare în Lipsca. Întrebări în privința aceasta sunt a se adresa la domnul cantor Zehrfeld, Mühlgasse 4, III.

Prin însinuare scripturistică se deobligă trimitătorii aceluia la împlinirea condițiunilor desfășurate mai sus.

Pentru de a se putea face de timpuriu toate pregătirile necesari, ne rugăm a se face însinuările la domnul Dr. W. Götze cât se poate mai curând, cel mult însă până la 1 Iuliu a. c. pentru cursul întâiu și până la 1 Iuliu a. c. pentru cursul al doilea.

Altmintrelea observăm, cumcă participarea le este liberă nu numai învățătorilor germani, ci vor fi foarte bine primiți și bărbați de școală externi d. e. austriaci.

Nutrind speranța, că fitorii participanți ai cursurilor seminariului pentru lucrul de mână se vor afla tot așa de bine și încă în intimă comunitate colegială ca și membrii cursurilor de mai înainte, aici, în ospitalul oraș Lipsca, invităm la participare cu toată căldura pe toți acei bărbați de școală, cari se interesează de crescerea la lucru, cestiunea cea atât de importantă din punct de vedere pedagogic și social.

Presidiul și comitetul plenar al reuniunii germane pentru lucrul de mână la băeți.

A. Lammers-Bremen,

președinte.

Dr. W. Götze-Lipsca,

profesor gimnasial-real,

vice-președinte.

E. de Schenckendorff-Görlitz,

membru al casei deputaților prusiane,

secretar.

C. Grunow-Berlin,

direct. museului industr. artistic,

vice-președinte.

Nöggerath-Brieg,

direct. la școala reală superioară,

casar.

Dr. K. Biedermann-Lipsca, Prof. Dr. Birch-Hirschfeld-Lipsca,

prof. onorar ord. la universit.

consiliar industrial.

Bönisch-Dresda,

primar.

Brandi-Osnabrück,

consiliar gubernial și școlar.

Brinkmann-Walle la Bremen,

învățător.

Bücking-Bremen,

inspector de arhitectură.

Eduard Elben-Stuttgart,

învățător.

Frief-Breslau,

consiliar industrial.

Gärtig-Posen,

învățător.

Dr. Gensel-Lipsca,

secret. la camera comerc.

Gruson-Buckau,

consiliar de comert.

Herse-Posen,

primar și procuror.

Hochapfel-Strassburg,

adlatus.

Kalb-Gera,

învățător și dep. dietal

Th. Klunzinger-Stuttgart.

prof. onorar ord. la universit.

Prof. Dr. Kristeller-Berlin,

consiliar intim sanitar.

Kunath-Dresden,

director la școala civilă.

Benno Milch-Breslau,

consiliar de comisiuni.

Baron de Minningerode-Rositten,

membru al parlamentului prusian.

Platen-Magdeburg,

inspector școlar urban.

Raydt-Lingen,

superintendent.

Reuscher-Brandenburg,

primar-superior.

Riss-Viena,

deputat dietal.

G. Schuller-Sibiu,

profesor.

Ioh. Urban-Viena,

director la școala civilă.

Dr. Vorbrodt-Erfurt,

consiliar școlar urban.

I. Weber-Pforzheim,

învățător primar.

Dr. Weicker-Zwickau,

profesor.

M. Zur Strassen-Lipsca,

profesor la academia de arte și directorul museului pentru industria artistică.

În favorul cestiunei ne rugăm cu toată căldura pentru răspândirea acestui program. Alte esemplare precum și raporturi despre cursurile de mai înainte stau la dispoziție după dorință.

Prea stimate Domnule!

Răspunzând la prețuita D-tale epistolă, îmi iau voia a-ți trimite în hârtia de față programul institutului pedagogic de aici, care îți dă deslușiri despre acesta. Relativ la spese mai observ, că învățătorilor, cari au petrecut aici în decursul alor 4 săptămâni, le-au trebuit pentru întreținere în termin mediu 120 până la 130 Marce. 20 de Marce vin de acolo pentru locuință și pentru dejun, 100 până la 110 Marce pentru celelalte spese. Onorariul instrucțiunii este de 55 Marce (incl. materialul), pe lângă aceea se mai adaugă încă spesele de călătorie; așadară pe un participant al cursului îl va costa cam 300 de Marce. Sub bandă îți trimit raportul din anul trecut și me sub-semn

cu cea mai înaltă considerațiune

Lipsca, 16 Martiu, 1888.

Dr. W. Götze.

Loterie.

Sâmbătă 18 August, 1888.

Timișoara:	66	70	90	76	53
Viena:	15	58	60	33	57

Bursa de Viena și Pesta.

Din 18 August 1888.

Renta de aur ung. de 6%		Viena	B-pesta.
Renta de aur ung. de 4%	101.55	101.30	
Galbin	5.83	5.78	
Napoleon	9.77	9.77	
100 marce nemțesci	60.25	60.20	
London pe (poliță de trei luni)	123.50	123.60	

Nr. 328.

[1894] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scoalele din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Săliștei se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

1. Aciliu, cu salariu anual de 200 fl., cuartir liber și lemnele trebuincioase pentru încălzit.

2. Alămor, cu salariu anual de 150 fl. dela popor.

3. Tilișca, cu salariu anual de 300 fl., ce se va solvi în rate lunari anticipative.

Alesul învățătoriu va fi obligat a ține Dumineca și în sărbători strana în biserică, va instrui pe toți elevii în cântările bisericesti și va propune instrucțiunea în un despărțământ dela scoala de repetițiune.

Cererile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, se se aștearnă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul sus-indicat.

Săliște, 29 Iuliu, 1888.

In conțelegere cu comitetele concernente.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Săliștei.

Dr. Nicolau Maier,
protopresb.

Nr. 262.

[1895] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele populare gr. or. din comunele mai jos enumerate din protopresbiteratul Abrudului, se escrie concurs cu termenul până la 30 August a. c.

1. Bucium-Sat, cu salariu anual de 200 fl. v. a. cuartir și lemne.

2. Bucium-Isbita, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne

3. Bucium-Muntari, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

4. Ciuruleasa, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

5. Buninginea, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

6. Petroșeni, cu salariu anual de 200 fl. cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vr'una din aceste stațiuni învățătoresci, au de a-și subșterne petițiunile instruite conform legilor în vigoare, subscrisului până la termenul mai sus prefapt.

Dela oficiul protopopesc gr. or. al Abrudului.

Abrud, în 25 Iuliu, 1888.

Ioan Gall,
protopresbiter.

Însciințare.

Reuniunea femeilor române din Brașov a înființat, după cum se știe, un internat, cu scop de a instrui fetele aședate aci în menajul casei, precum și în diferite lucruri de mână, ce cad în sfera unei bune econome, și anume se învață aci:

- A pregăti tot felul de mâncări;
- A spăla și a călca tot felul de albituri;
- A coase la mașină albituri și vestiminte;
- A toarce, a țese pânză, postav, covoare și alte lucruri pentru trebuințele casei (industria de casă);
- A cultiva legumi;
- Reguli igienice.

În acest internat se primesc:

A. Interne.

1. Fără plată fetele orfane, sêrace din Brașov, care vor fi absolvat 3—4 clase primare, și vor fi împlinit 14 ani. Aceste fete vor provede toate serviciile interne.

2. Cu plată se primesc: parte fete de acele, care au absolvat clasele primare și vor să se cualifice numai în lucrurile, care se instruiază în internat; parte de acele, care pe lângă această cualificare vor să continue învățământul la vre-una din scoalele din loc.

Pentru instrucțiunea în lucrurile de sub a, b, c, d, e, f, precum și pentru întreaga alimentare (nutrire) se plătesce anticipativ 10 fl. pe lună pentru fie-care fetiță.

B. Esterne.

Fetele de acele din Brașov, care vin în internat numai peste di, plătesc pentru instrucțiunea de sub punctele a) până la f) precum și pentru mâncarea de prând și de seară (ojină) 6 fl. pe lună.

Părinții, care voesc să-și așede ficele lor în acest internat, au să se adreseze la subșterisa presidentă.

[1893] 1—2

Agnes Dușoiu,
presidentă.

Dr. Nicolau Pop,
actuarius.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei“ Diariu beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a luni în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poesie, novele, schițe, piese teatralei ș. a. — mai departe tractează cestiumi literare și științifice cu reflecșiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Prețul Român“ Diariu bisericesc, scolaric și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sărbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolarică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere —

➔ A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz-Ujvár. — Transilvania. ➔

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discursiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înverderite și rectificate de Dr. Gregoriu Sîlași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere înverderită și aprețiată de Dr. Gregoriu Sîlași. (Op. complet). Broșură I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesti la toate sărbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op. de cuvântări bisericesti întrece toate opurile de acest soi aparute până acum — având și o notiță istorică la fie-care sărbătoare, care arată timpul întroducerii; fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sărbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzarul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Poterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sicastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schvartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigeni în Aulidia. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și violele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op. întogmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm. mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Man. I aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbii române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, drosesor. Op. aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprinșând compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de cătră preoși, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de iertățiuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școala populară pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti foarte frumos ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesti — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea săntei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe ilustrațiuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui esemplariu spedit franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr.

[1765] 34—50